

IZAZOV 2: Održavajte fizičku, a ne socijalnu distancu prema građanima

Fizička distanca ne smije biti i socijalna distanca, a iz komunikacije ne treba isključivati građane koji nemaju pristup ili ne koriste digitalnu tehnologije. Budite kreativni!

S obzirom na dominaciju suvremene informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT), pitanje o načinima komuniciranja s građanima dalo je pomalo neočekivani uvid o tome kako gradovi istovjetnu pažnju poklanjaju komunikaciji uživo, kao i putem društvenih mreža. Kad su u pitanju događanja, gotovo 80% gradova je u ovoj godini organiziralo javno savjetovanje u izradi važnih planova ili strategija, 74% javnu raspravu, 68% događanje s djecom i za djecu, tematsko događanje 58% ili radionicu za građane 53%. S ovako široko rasprostranjenim oblicima komunikacije uživo, a u okolnostima kojima smo izloženi uslijed epidemije koronavirusa i sve većih ograničenja, onemogućavanje interakcije ne može biti dobro ni za pojedince, ni za zajednicu, pa je izvjesno kako će se gradovi do daljnjeg suočavati s izazovima kako i čime kompenzirati interakciju s građanima koja podrazumijeva fizičku blizinu. Pritom značajnu ulogu može odigrati spoznaja o fundamentalnoj razlici između socijalne i fizičke distance. Prof.dr.sc. Josip Burušić s Instituta društvenih znanost Ivo Pilar ističe kako trebamo povećavati fizičko, a ne socijalno udaljavanje.¹ U tom smislu, ukoliko gradovi u novonormalnim okolnostima žele održati komunikaciju kvalitetnom, pred njima je ne posve bezazlen zadatak održavanja socijalne (ne i fizičke) blizine i odnosa sa svojim građanima. IKT tu svakako može biti od koristi. Društvene mreže mogu djelomično, ali ne i u potpunosti, nadomjestiti komunikaciju uživo. Domišljatost i kreativnost bit će imperativi za gradove koji žele doskočiti i toj koronazadaći, kako bi, ako ništa drugo, zadržali dosegnutu kvalitetu komunikacije s građanima. Praktičnu komunikacijsku vrijednost u postojećim uvjetima mogu imati telekomunikacijske platforme (npr. Zoom ili Skype), aplikacije za poruke (npr. Viber ili Whatsupp), e-glasilo (engl. newsletter) i slično. Neki gradovi razvijaju i vlastite aplikacije, no, načelno, među gradovima postoje značajne razlike u upotrebi IKT alata.

No, s druge strane, biti isključivo usmjeren na IKT ima i svoje nedostatke, što nas djelomično vraća i na tradicionalne medije. Više od 90% gradova smatra kako su radio i televizija uglavnom važni ili jako važni u komunikaciji s građanima, pri čemu su ti tradicionalni masovni mediji po važnosti rangirani podjednako kao i društvene mreže. Uzimajući u obzir IKT infrastrukturu u Republici Hrvatskoj, digitalnu i informacijsku pismenost te socio-ekonomske uvjete u kojima živi većina hrvatskih građana, ovako visoka naklonost masovnim medijima dobar je pokazatelj iz perspektive dosega i inkluzivnosti jer novi komunikacijski kanali (poput društvenih mreža) uzimaju zdravo za gotovo da građani imaju pristup suvremenom IKT-u, kao i razvijenu digitalnu/informacijsku pismenost, što za pojedine skupine građana, a naročito one ekonomski deprivirane i one treće životne dobi, nerijetko predstavlja objektivnu prepreku za sudjelovanje u komunikaciji i građansku participaciju. U uvjetima izolacije, posebno radio može biti veliki izvor inspiracije i gradovi koji si daju truda, mogli bi iznenaditi sami sebe inovativnim komunikacijskim formatima o kojima do jučer nisu ni sanjali. Radio je medij koji najbolje dočarava razliku između fizičke i socijalne distance jer ima široki doseg, omogućuje zajedništvo i interakciju, tj. dvosmjernu komunikaciju, a uz savršeno održavanje fizičke distance.

¹ <https://icm-mogucnosti.info/online-konferencija-mentalno-zdravlje-za-vrijeme-pandemije-2/>